

MINISTERIËLE OMZENDBRIEF VAN 9 MAART 2018 – IMPACT VAN DE FUSIES VAN GEMEENTEN OP DE HULPVERLENINGSZONES – INSTRUCTIES EN STAPPENPLAN.
(B.S. 28.03.2018)

Deze omzendbrief is bestemd voor de bevoegde overheden van de hulpverleningszones.

Ik ontvang veel vragen vanuit de zones over de impact van de fusies van gemeenten in het Vlaams gewest op de hulpverleningszones.

Er zijn **3 verschillende situaties** die verschillende gevolgen hebben op de zones en hun werking en de territoriale indeling van de zones.

1. een fusie van 2 of meer gemeenten die binnen dezelfde zone liggen
2. een fusie van 2 of meer gemeenten die in een verschillende zone liggen
3. een fusie van zones (n.a.v. een fusie van 2 of meer gemeenten of los hiervan)

De gevolgen en te ondernemen acties van elke situatie apart worden opgelijst in de **leidraad in bijlage**.

De **eerste stap** is dat de gemeenten die gaan fuseren een **akkoord vinden over de zone waarvan ze deel zullen uitmaken**.

In **het eerste geval**, m.n. fusie van gemeenten binnen dezelfde zone, stelt de vraag zich niet. De fusiegemeente is de rechtsopvolger van de 2 fuserende gemeenten en blijft dus in dezelfde zone. Mocht de fusiegemeente na haar oprichting van zone willen veranderen, kan zij daartoe de gewone procedure volgen.

In **het tweede geval**, m.n. de fusie van gemeenten behorend tot een verschillende zone, is het van groot belang dat de gemeenten zo snel mogelijk beslissen tot welke zone zij willen behoren. De nieuwe territoriale indeling in zones moet immers in werking treden op hetzelfde moment als de gemeentelijke fusie. Juridisch is het immers onmogelijk dat een (fusie)gemeente tot 2 verschillende zones zou behoren. Artikel 14, derde lid van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid bepaalt immers dat elke gemeente tot het grondgebied van 1 hulpverleningszone behoort. Het is dus onmogelijk dat een zonegrens door het grondgebied van een gemeente zou lopen.

Een wijziging in de territoriale indeling van de zones verloopt volgens de volgende procedure¹: de Gouverneur roept het provinciaal raadgevend comité samen. Dat comité geeft een advies over de indeling in zones. De Koning past het koninklijk besluit van 2 februari 2009² aan. De datum van inwerkingtreding van de aanpassing van dit besluit is de datum waarop de nieuwe territoriale indeling in zones van kracht is.

Om de zone voldoende tijd te geven om zich voor te bereiden op de nieuwe indeling en met het oog op de termijnen in de wet voor het opstellen van de begroting en het stemmen van de gemeentelijke dotatie, en de aanpassing van het KB van 2 februari 2009, moet het provinciaal raadgevend comité zijn advies overmaken aan de Koning tegen 31 maart van het voorafgaande jaar. Voor de fusies die zullen plaatsvinden op 1 januari 2019 wordt deze uiterste datum echter bepaald op 31 mei 2018 om de zones voldoende tijd te geven deze instructies op te volgen.

In **het derde geval**, m.n. de fusie van zones, bepaalt artikel 15, §2/1 van de wet dat de betrokken zones een gezamenlijk voorstel tot fusie overmaken aan de Koning. Daarna moet het provinciaal raadgevend comité samenkomen. Dat comité geeft een advies over de indeling in zones. De Koning past het koninklijk besluit van 2 februari 2009³ aan. De datum van inwerkingtreding van de aanpassing van dit besluit is de datum waarop de nieuwe fusiezone opgericht wordt.

¹ art 15 wet 15.5.2007 en KB van 4.3.2008 betreffende de nadere bepalingen voor de samenstelling en de werking van de provinciale raadgevende comités van de zones

² tot vaststelling van de territoriale afbakening van de hulpverleningszones

³ tot vaststelling van de territoriale afbakening van de hulpverleningszones

Om beide zones voldoende tijd te geven om de fusie voor te bereiden en met het oog op de termijnen in de wet voor het opstellen van de begroting en het stemmen van de gemeentelijke dotatie, en de aanpassing van het KB van 2 februari 2009, moet het provinciaal raadgevend comité zijn advies overmaken aan de Koning tegen 31 maart van het voorafgaande jaar. Voor de fusies die zullen plaatsvinden op 1 januari 2019 wordt deze uiterste datum echter bepaald op 31 mei 2018 om de zones voldoende tijd te geven deze instructies op te volgen.

Gemeenschappelijk voor de 3 verschillende situaties is dat de zoneraad en het zonecollege opnieuw moeten samengesteld worden en dat een voorzitter moet aangeduid worden. De gemeentelijke dotatie moet gestemd worden door de gemeenteraden van de zone vóór 1 november van het jaar voorafgaand aan dat waarvoor de begroting opgesteld wordt. De begroting van de zone moet goedgekeurd worden ten laatste in oktober van het jaar voorafgaand aan dat waarvoor de begroting opgesteld wordt. Hierbij moet rekening gehouden worden met de lopende zaken waarin de gemeenten of zones die zullen fuseren, verkeren. Het gewogen stemrecht in financiële zaken moet vastgesteld worden door de nieuwe zoneraad.

Ingeval de gemeente die van zone zal veranderen een brandweerpost op haar grondgebied heeft (tweede geval), is het aangewezen om een ambtshalve overdracht van deze post, het nodige materieel en het nodige operationeel personeel van de zone over te dragen naar de ontvangende zone, zodat deze post vanaf de eerste dag ook in de ontvangende zone operationeel is. Een wijziging van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid is hiertoe vereist.

Voor de fusie van zones (derde geval) zijn er nog een aantal wettelijke bepalingen die moeten genomen worden. Met name: de overdracht van goederen, personeel en overheidsopdrachten en andere contracten, het vacant verklaren van de mandaatfuncties van zonecommandant en bijzondere rekenplichtige, het aanwijzen van een nieuwe secretaris, het instellen van de lopende zaken, de ontbinding van de fuserende zones en de oprichting van de fusiezone als nieuwe rechtspersoon, de eindafrekening van de fuserende zones, de toepassing van de retributiereglementen en statutaire bepalingen vastgesteld door de fuserende zones,...

De wijziging van de wet van 15 mei 2007 op deze punten moet niet afgewacht worden, het is van belang dat de zones de eerste stap in de procedure zo snel mogelijk vervullen, m.n. de procedure mbt. de territoriale indeling in zones.

Gelieve de hiertoe nodige stappen zo snel mogelijk te zetten.

ACTIES EN TIJDSLIJN VOOR DE HULPVERLENINGSZONES

Fusie van gemeenten binnen dezelfde zone Met of zonder posten

	Acties en tijdslijn zone/gemeente
<p>Territoriale indeling blijft dezelfde (de nieuwe fusiegemeente is volgens het Vlaams fusiedecreet van 15.6.2016 de rechtsopvolger van de fuserende gemeenten, dus er moet geen keuze voor indeling in zones gemaakt worden)</p> <p>(KB 2.2.2009 aanpassen – nieuwe namen toevoegen)</p>	<p>Naam nieuwe fusiegemeente moet bekend zijn op 31.12.2017</p> <p>(officiële bekendmaking in Belgisch Staatsblad van het decreet van het Vlaams Gewest met de nieuwe namen midden 2018 – de namen van de nieuwe fusiegemeenten staan op de website van het Vlaams gewest</p> <p>http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/draaiboek-fusies/mijlpalen/definitieve-beslissing-tot-fusie)</p>
Federale dotatie blijft dezelfde	/
Categorie van zone blijft dezelfde	/
Mandaatfuncties (zonecdt, bijzondere rekenplichtige) worden niet opengesteld, geen nieuwe aanstelling zonesecretaris	/
Nieuwe samenstelling raad en college + verkiezing nieuwe voorzitter	<p>Best zo snel mogelijk na de installatie van de nieuwe gemeenteraden, die moet gebeuren tijdens de eerste 5 werkdagen van januari.</p> <p>Uiterste datum (art 28, eerste lid wet 15.5.2007): eerste werkdag van de derde maand, volgend op de datum van het aantreden van de verkozen gemeenteraadsleden na een volledige vernieuwing, tenzij zij rechtsgeldig vroeger bijeengeroepen zijn of ten laatste de eerste dag van de derde maand volgend op de maand waarin de uitslag van hun verkiezing definitief is geworden.</p>
Gemeentelijke dotatie wijzigt + begroting (sowieso jaarlijks)	<p>Gemeentelijke dotatie moet gestemd worden in de gemeenteraad vóór 1.11.2018 (art 68, §2 wet 15.5.2007)</p> <p>Rekening houdend met de voorwaarden inzake lopende zaken (overleg tussen de fuserende gemeenten indien financiële impact) .</p> <p>Begroting van de zone moet ten laatste in oktober 2018 gestemd worden (art 89 wet 15.5.2007)</p>
Gewogen stemrecht financiële zaken wijzigt	Geen wettelijke termijn bepaald. Vaststelling door de zoneraad zo snel mogelijk vanaf 1.1.2019 en zodra duidelijkheid over de financiële aspecten
Personeel, gebouwen en materieel blijft bij de zone	De afspraken gemaakt binnen de zone in het kader van artikel 217 van de wet van 15.5.2007 inzake de inbreng van roerende goederen en de vermindering van de gemeentelijke dotatie blijven bestaan tav de nieuwe fusiegemeente, aangezien deze de rechtsopvolger is van de fuserende gemeenten.

Fusie van gemeenten behorend tot verschillende zones

Zonder post

	Acties en tijdslijn zone/gemeente
<p>Territoriale indeling zones wijzigt</p> <p>-> bepalen in welke zone fusiegemeente komt</p> <p>- > advies provinciaal raadgevend comité</p> <p>-> aanpassing KB 2.2.2009 tot vaststelling van de territoriale afbakening van de hulpverleningszones met inwerkingtreding op 1.1.2019</p>	<p>Politiek akkoord vereist: in welke zone komt de fusiegemeente?</p> <p>Zo snel mogelijk, best voor 31.12.2017</p> <p>Principesbeslissing van de betrokken gemeenten; de totstandkoming van de nieuwe indeling in zones gebeurt door het KB 2.2.2009 te wijzigen.</p> <p>Provinciaal raadgevend comité wordt samengeroepen door de Gouverneur en moet advies geven aan de Koning</p> <p>Het advies van het provinciaal raadgevend comité moet overgemaakt worden aan de Koning tegen 31/3 van het jaar voorafgaand aan de fusie</p> <p>Voor een fusie op 1.1.2019 geldt uitzonderlijk de termijn van 31.5.2018</p> <p>OPGELET Het KB van 4 maart 2008 betreffende de nadere bepalingen voor de samenstelling en de werking van het nationaal raadgevend comité van de zones en van de provinciale raadgevende comités van de zones is recent gewijzigd door het KB van 18 januari 2018 (publicatie in B.S. 14.2.2018)</p>
<p>Federale basis- en bijkomende dotatie herberekenen</p>	<p>simulaties kunnen gemaakt worden door FOD BIZA volgens scenario van nieuwe indeling in zones.</p> <p>Zelfde werkwijze als voor alle zones:</p> <p>Voorlopige bedragen volgens de nieuwe indeling in zones worden gecommuniceerd halfweg 2018.</p> <p>Definitieve bedragen volgens de nieuwe indeling worden bekendgemaakt begin 2019 (na het stemmen van de federale begrotingswet in december 2018)</p>
<p>categorie van zone kan wijzigen</p> <p>(desgevallend KB 26.2.2014 aanpassen)</p>	<p>/</p>

Mandaatfuncties (zonecdt, bijzondere rekenplichtige) worden niet opengesteld, geen nieuwe aanstelling zonesecretaris	/
Nieuwe samenstelling raad en college + verkiezing nieuwe voorzitter	Best zo snel mogelijk na de installatie van de nieuwe gemeenteraden, die moet gebeuren tijdens de eerste 5 werkdagen van januari. Uiterste datum (art 28, eerste lid wet 15.5.2007): eerste werkdag van de derde maand, volgend op de datum van het aantreden van de verkozen gemeenteraadsleden na een volledige vernieuwing, tenzij zij rechtsgeldig vroeger bijeengeroepen zijn of ten laatste de eerste dag van de derde maand volgend op de maand waarin de uitslag van hun verkiezing definitief is geworden.
Gemeentelijke dotatie wijzigt + begroting (sowieso jaarlijks)	Gemeentelijke dotatie moet gestemd worden in de gemeenteraad vóór 1.11.2018 (art 68, §2 wet 15.5.2007) Rekening houdend met de voorwaarden inzake lopende zaken (overleg tussen de 2 fusionerende gemeenten indien financiële impact) . Begroting van de zone moet ten laatste in oktober 2018 gestemd worden (art 89 wet 15.5.2007)
Gewogen stemrecht financiële zaken wijzigt	Geen wettelijke termijn bepaald. Vaststelling door de zoneraad zo snel mogelijk vanaf 1.1.2019 en zodra duidelijkheid over de financiële aspecten
Retributiereglement	Het bestaande retributiereglement van de ontvangende zone wordt toegepast op het volledige grondgebied van de zone
<u>Met 1 of meer posten</u>	
	Acties en tijdslijn zone/gemeente
	Toepassen van het schema “zonder post” + de stappen hieronder
Operationeel personeel: de zone is werkgever Indien de post waar men werkt naar een andere zone gaat: momenteel geen ambtshalve overdracht voorzien in de wet van 15.5.2007. Beroeps kunnen gebruikmaken van de mutatie (van post tot post binnen dezelfde zone). Het KB administratief statuut voorziet in mobiliteit naar een andere zone, maar toepassing van de voorwaarden en procedure van mobiliteit in het kader van de fusie van gemeenten is praktisch niet haalbaar.	Zo snel mogelijk duidelijkheid bieden aan het personeel <i>ONDER VOORBEHOUD van wetwijziging Ambtshalve overdracht van een deel van het operationeel personeel Lijst op te stellen door oude zoneraad (in overleg met personeel en nieuwe zoneraad) Zonale aanvullende statutaire bepalingen van de ontvangende zone zijn onmiddellijk van toepassing op het overgedragen operationeel personeel</i>

	<p><i>Keuze oud geldelijk statuut (art 207, §2) gaat niet verloren door de overdracht</i></p> <p><i>Geen ambtshalve overdracht van administratief personeel wegens de zonale rechtspositieregeling.</i></p>
<p>Gebouwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien eigendom van de zone: ambtshalve overdracht zal voorzien worden in de wet (onder voorbehoud van wetswijziging) - Indien eigendom van de gemeente: art 12 fusiedecreet toepassen: gebouw gaat naar de fusiegemeente 	<p><i>ONDER VOORBEHOUD van wetswijziging</i></p> <p><i>Ambtshalve overdracht van onroerende goederen op grondgebied van vertrekkende gemeente</i></p> <p><i>Indien eigendom van de oude zone -> schattingsregels art 217 toepassen indien er geen akkoord is tussen de 2 zones.</i></p> <p><i>Behoud van de vermindering van de gemeentelijke dotatie voor de gemeente die deel gaat uitmaken van de ontvangende zone</i></p> <p><i>Indien eigendom van de gemeente -> Ontvangende zone neemt de overeenkomsten inzake terbeschikkingstelling over van de andere zone</i></p>
<p>Materieel:</p> <p>in principe eigendom van de zone als de post uit de zone vertrekt, blijft het materieel achter</p> <p>Zones moeten afspraken maken over bestemming van het materieel</p>	<p><i>ONDER VOORBEHOUD van wetswijziging</i></p> <p><i>Ambtshalve overdracht wordt voorzien voor het materieel nodig voor de uitvoering van de snelste adequate hulp door de post + persoonlijke uitrusting van het overgedragen operationeel personeel</i></p> <p><i>Zones moeten overeenkomen welk materieel overgedragen wordt, indien geen akkoord wordt het materieel bepaald in het operationeel organisatieschema zoals bedoeld in deel 3, punt 1.3 van de bijlage bij het KB 25.4.2014 tot vaststelling van de minimale inhoud en de structuur van het operationeel organisatieschema van de hulpverleningszones overgedragen</i></p> <p><i>Inventaris van deze goederen wordt opgesteld door de 2 zones in onderling overleg.</i></p>

Fusie van zones nav fusie van gemeenten behorend tot verschillende zones
(waarbij de fusiezone hetzelfde gebied omvat als de 2 fuserende zones)

	Acties en tijdslijn zone/gemeente
<p>Territoriale indeling zones wijzigt</p> <p>-> beslissing 2 zoneraden tot fusie van zones</p> <p>- > advies provinciaal raadgevend comité</p> <p>-> aanpassing KB 2.2.2009 tot vaststelling van de territoriale afbakening van de hulpverleningszones met inwerkingtreding op 1.1.2019</p>	<p>Politiek akkoord vereist over fusie van zones. Zo snel mogelijk, best voor 31.12.2017</p> <p>Gezamenlijk voorstel van de 2 zones aan de Koning, de oprichting van de nieuwe fusiezone gebeurt door het KB 2.2.2009 te wijzigen</p> <p>Provinciaal raadgevend comité geeft advies aan de Koning (art 15, §2/1 wet 15.5.2007)</p> <p>Het advies van het provinciaal raadgevend comité moet overgemaakt worden aan de Koning tegen 31/3 van het jaar voorafgaand aan de fusie.</p> <p>Voor een fusie op 1.1.2019 geldt uitzonderlijk de termijn van 31.5.2018</p> <p>OPGELET Het KB van 4 maart 2008 betreffende de nadere bepalingen voor de samenstelling en de werking van het nationaal raadgevend comité van de zones en van de provinciale raadgevende comités van de zones is recent gewijzigd door het KB van 18 januari 2018 (publicatie in B.S. 14.2.2018)</p>
<p>Federale basis- en bijkomende dotatie herberekenen</p>	<p>Het betreft het optellen van de bestaande federale dotaties van de 2 fuserende zones met uitzondering van de bijkomende dotatie onderdeel mandaattoelage zonecommandant: deze wordt niet samengevoegd, maar toegekend volgens de categorie van de fusiezone</p> <p>(zie art 4, §3 KB 4.4.2014 federale basisdotatie en art 5, §2, tweede lid, art. 6, §2, art. 7, tweede lid en art. 8, §4 KB 19.4.2014 bijkomende federale dotatie)</p>
<p>categorie van zone kan wijzigen (desgevallend KB 26.2.2014 aanpassen)</p>	/
<p>Mandaatfuncties (zonecdt + bijzonder rekenplichtige) worden opengesteld</p> <p>Aanstelling nieuwe secretaris</p>	<p><i>ONDER VOORBEHOUD van wetswijziging</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>openstellen van de vacature door de oude zoneraden tesamen + voeren selectieprocedure (+ bepalen selectiereglement voor bijzondere rekenplichtige)</i> - <i>aanstelling door nieuwe zoneraad</i> - <i>herplaatsing van de eventuele voormalige</i>

	<p><i>zonecommandant in een geschikte functie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>behoud geldelijk statuut verbonden aan mandaatfunctie voor de resterende duur van het afgebroken mandaat</i>
Nieuwe samenstelling raad en college + verkiezing nieuwe voorzitter	<p>Best zo snel mogelijk na de installatie van de nieuwe gemeenteraden, die moet gebeuren tijdens de eerste 5 werkdagen van januari.</p> <p>Uiterste datum (art 28, eerste lid wet 15.5.2007): eerste werkdag van de derde maand, volgend op de datum van het aantreden van de verkozen gemeenteraadsleden na een volledige vernieuwing, tenzij zij rechtsgeldig vroeger bijeengeroepen zijn of ten laatste de eerste dag van de derde maand volgend op de maand waarin de uitslag van hun verkiezing definitief is geworden.</p>
Gemeentelijke dotatie wijzigt + begroting (sowieso jaarlijks)	<p>Gemeentelijke dotatie moet gestemd worden in de gemeenteraad vóór 1.11.2018 (art 68, §2 wet 15.5.2007)</p> <p>Rekening houdend met de voorwaarden inzake lopende zaken (overleg tussen de 2 fusionerende gemeenten indien financiële impact).</p> <p>Begroting van de zone moet ten laatste in oktober 2018 gestemd worden (art 89 wet 15.5.2007). Ofwel stemmen beide zones apart (maar na overleg) hun eigen begroting, die samengevoegd de begroting van de nieuwe fusiezone vormt, ofwel stemmen ze een voorlopige begroting, die gewijzigd wordt vanaf 1.1.2019.</p>
Gewogen stemrecht financiële zaken wijzigt	<p>Geen wettelijke termijn bepaald. Vaststelling door de nieuwe zoneraad zo snel mogelijk vanaf 1.1.2019 en zodra duidelijkheid over de financiële aspecten</p>

<p>Personeel, gebouwen en materieel moeten overgedragen worden naar de nieuwe zone</p>	<p><i>ONDER VOORBEHOUD van wetswijziging</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>lopende zaken vanaf publicatie KB met nieuwe indeling in zones</i> - <i>ontbinden van de oude zones, oprichten van nieuwe zone als nieuwe rechtspersoon (-> nieuw KBO-nummer aanvragen)</i> - <i>eindafrekening oude zones</i> - <i>Overname van alle verplichtingen van de beide fuserende zones (contracten, overheidsopdrachten, ...)</i> - <i>ambtshalve overdracht van roerende en onroerende goederen, rekening houden met eventueel bestaande afspraken rond de vermindering van gemeentelijke dotatie (art 217 wet)</i> - <i>ambtshalve overdracht operationeel en administratief personeel: zonaal bepaald statuut voor administratief personeel en/of aanvullende bepalingen voor operationeel personeel blijven van toepassing totdat er een nieuw zonaal statuut/aanvullende bepalingen is/zijn</i> - <i>nieuwe zone kan een statuut van één van de fuserende zones aanduiden dat tussentijds van toepassing is op nieuw aangeworven personeel</i> - <i>nieuw zonaal statuut moet aangenomen worden binnen 1 jaar na de oprichting van de fusiezone (termijn van orde)</i>
<p>Retributiereglement</p>	<p><i>ONDER VOORBEHOUD van wetswijziging</i></p> <p><i>retributiereglementen van de oude zones blijven van toepassing op het respectievelijke grondgebied van de oude zones. Ambtshalve opheffing van deze oude reglementen 1 jaar na de oprichting van de fusiezone.</i></p>

